

men som afdrag på pantegæld opstår ikke ejerpant efter tinglysningslovens § 40.

§ 5.

Stk. 1. Til udligning af tabet ved inddragningen af den samfundsskabte jordrente fra privat eje til fælles eje tilpligtes alle formueejere i en overgangstid på indtil 25 år at betale til dækning for statens udgift til afløsningen en halvårlig afgift på $\frac{1}{2}$ pct. af den skattepligtige formue.

Stk. 2. Afgiften bortfalder, hvor den udgør et mindre beløb end 100 kr. halvårligt.

Stk. 3. Formueafgiften betales hver 1. april og 1. oktober, første gang i 1957. For påligning og opkrævning gælder de bestående regler for formueskatter til staten, idet finansministeren træffer de nærmere bestemmelser herom.

Stk. 4. Det beløb, der indkommer som formueafgift, anvendes til afløsning. Såfremt det i et finansår til afløsning anvendte beløb er mindre end det som formueafgift indkomne beløb, anbringes det overskydende beløb i rentebærende værdipapirer.

§ 6.

Stk. 1. Hele det beløb, der indkommer som jordrente til staten, finder efter nærmere bestemmelse anvendelse til skattenedsættelser.

Stk. 2. Skattenedsættelser skal fortrinsvis ske for told og forbrugsafgifter som bidrag til nedsættelse af leveomkostningerne for befolkningen og til sænkning af erhvervslivets driftsomkostninger.

Bemærkninger til lovforslaget.

Under 11. marts 1948 nedsatte regeringen grundskyldskommissionen for at

„søge klarlagt de spørgsmål, der står i forbindelse med gennemførelse af fuld grundskyld, det vil sige inddragelse af den del af grundrenten, som ikke gennem den almindelige grundskyld og grundstigningsskyld er eller bliver inddraget til fordel for det offentlige, og på basis af det tilvejebragte materiale søge udarbejdet forslag til lovgivning herom.

Der vil herunder være anledning til at undersøge de spørgsmål, der ved gennemførelse af fuld grundskyld knytter sig til grundvurderingen og til skødehaveres og panthaveres forhold under og efter gennemførelsen, samt til at belyse virkningerne for jordfordelingen, jordens udnyttelse og en lettelse af skatterne.“

Kommissionen afgav betænkning den 14. oktober 1954 og heri hed det på side 154:

„Da jordrenten alene skyldes knapheden på og efterspørgslen efter jord med de udnyttelsesmuligheder, som samfundets vækst og udvikling og selve det offentliges virksomhed betinger, og efter sin natur ikke er vederlag for nogen indsats af arbejde eller arbejdsskabte værdier fra ejerens eller brugerens side . . . synes det nærliggende, at hele jordrenten burde tilfalde det samfund, der skaber den, og ikke den private ejer eller bruger.“

Det anføres også, at jordrenten i privat besiddelse medfører social ulighed, der forstærkes ved kapitalisering og salg, så der bliver adgang til at hæve udbytte uden arbejde. Udredelsen af købesum ved salg vanskeliggør adgang til arbejdsplads og bolig og medfører risiko for økonomisk ruin ved eventuel senere nedgang i værdien. Modsat ville jordrentens inddragning give samfundet en naturlig indtægt til lettelse af skatter på arbejde og forbrug.

Der blev i kommissionen udarbejdet „forslag til lov om jordrente til staten“, hvorefter al dansk jordbesiddelse skulle indrettes på jordrentevilkår som efter jordlovene af 4. oktober 1919. Herefter skulle ejerne *ud over* grundskyld til stat og kommuner betale 4 pct. af den ansatte grundværdi som jordrente til staten, og ved vurderingen skulle der ses bort fra grundstigningsskyld såvel som fra selve jordrenteydelsen. Herved ville den i 1950 ansatte skyldpligtige jordværdi på $7\frac{3}{4}$ milliard kr. blive inddraget til staten ved påligning af en afgift på 4 pct. eller godt 300 mill. kr.

Ifølge kommissionsforslaget pålignedes dog kun jordejerne at svare den ene procent straks som led i en skatteomlægning. De andre tre procent skulle først svares efter en afløsning på det 25-dobbelte af de 3 pct. eller 75 pct. af jordværdien i 1950 — for nye ejere endda af jordværdien, som den ville blive ansat i 1956.

Som begrundelse for den foreslåede lempelige overgang hed det i betænkningen: